

Nr 867

Av fru Segerstedt Wiberg och herr Holmberg, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition nr 101, angående långtidsplan för det statliga utvecklingsbiståndet m. m.

I proposition nr 101 år 1968 om det statliga utvecklingsbiståndet hänvisas till att samordning sker mellan de nordiska ländernas biståndsorgan och att i ett par fall en gemensam nordisk biståndsinsats organiserats. Mest kända är det nordiska Tanzania-projektet och ett projekt i Kenya på kooperationens område. Nordiska rådet föreslog 1961 i en rekommendation att regeringarna skulle tillsätta en ministerkommitté för samordning av hjälpen åt utvecklingsländerna, inom vars ram ett värdefullt samordningsarbete bedrivs.

Beträffande målsättningen för det nordiska samarbetet på detta område har Nordiska rådets presidium uttalat (i skrivelse till regeringarna den 13 november 1967):

Då det gäller att bedöma hur administrationen av samnordiska u-landsprojekt lämpligen bör gestaltas, måste utgångspunkten självfallet vara de syften, som skall främjas genom ett nordiskt samarbete på detta fält. Motiveringen för samarbetet har från begynnelsen varit tvåfaldig. För det första har möjligheterna att göra värdefulla bilaterala insatser för utvecklingsländerna ansetts kunna avsevärt vidgas, om de nordiska staterna samlar sina resurser, både de ekonomiska och de personella, till några få projekt av en sådan storleksordning att inget nordiskt land är i stånd att ensamt genomföra dem. För det andra har det ansetts värdefullt, om de nordiska länderna i utvecklingsländerna, som ofta framträder inbördes splittrade och stående i motsatsförhållande till de närmaste grannarna, kunde på platsen uppvisa praktiska resultat av hur fyra eller fem suveräna stater samarbetar för lösande av en gemensam uppgift. Av utskottet hörda sakkunniga har bekräftat att målsättningen för samarbetet alltjämt är denna.

Även om det nordiska samordningsarbetet och de nordiska projekten är omnämnda i propositionen saknas ett uttalande om värdet av denna speciella form för u-landsbistånd. Mot bakgrunden av presidiets ovannämnda yttrande bör det kunna fastslås att nordiskt samarbete vid biståndsgivningen har ett värde som bör utnyttjas och komma till uttryck i samband med fastläggandet av riktlinjerna för biståndsarbetet. En viss del av det bilaterala biståndet bör därför kanaliseras genom nordiska projekt. I den åberopade skrivelsen från Nordiska rådets presidium anges hur man kan tänka sig att utforma en nordisk administration av biståndsprojekt. På

sökt bör undersökas om icke en förenklad form av nordisk administration för detta bistånd bör eftersträvas, varvid presidiets yttrande kan tagas som utgångspunkt.

Det kan även pekas på att den danska regeringen i sitt nordiska utspel efter Nordiska rådets 16:e session föreslagit att allt bilateralt bistånd bör slås samman i Norden.

I fråga om det kommersiella biståndet föreslås i propositionen en särskild svensk ordning för statliga garantier för investeringar i u-länder. Det är beklagligt att inte ett internationellt system för sådana investeringsgarantier kunnat uppnås, men i avvaktan härpå bör man åtminstone söka att på nordiskt plan samordna dessa regler.

Under åberopande av vad som anförts hemställs,

att riksdagen i skrivelse till Kungl. Maj:t *dels* uttalar sig för att Kungl. Maj:t vid utformandet av det bilaterala u-landsbiståndet måtte beakta de förmåner som erbjuds genom samverkan mellan de nordiska länderna, *dels* hemställer att Kungl. Maj:t tar initiativ till en samordning mellan de nordiska länderna av regler för garantier för investeringar i u-länderna.

Stockholm den 17 april 1968

Ingrid Segerstedt Wiberg (fp)

Yngve Holmberg (h)
